Nhật tụng Kālāma – Kinh tạng trích diễm

Kinh Mạ Lỵ - 19/10/2025

Hôm nay chúng ta học bài kinh Akkosaka – Kinh Mạ lỵ.

Akkosaka = Sự chửi mắng, nguyền rủa, xúc phạm.

Nội dung bài kinh có điểm sâu thế này:

Ở đây đức Phật Ngài dạy một vị tỳ kheo hoặc người cư sĩ có lòng xúc phạm, nguyền rủa, chửi mắng bạn tu là một nghiệp bất thiện rất là lớn. Nghiệp đó sẽ dẫn tới 10 hậu quả. Chánh kinh nói vậy đó.

Chửi mắng là sao? Chửi mắng không đơn giản là ngôn từ mà là tâm tư của mình. Khi mình có lòng chối bỏ, quay lưng với Chánh pháp, với thiện pháp, với Chánh đạo thì mình mới có thể làm chuyện đó. Vấn đề nó nằm chỗ này : Thái độ quay lưng, ngoảnh mặt với điều lành, điều thiện là một ác nghiệp, một nghiệp bất thiện rất là lớn.

Trong cơn nóng giận mình buông lời nặng nề xúc phạm đối phương thì không kể, dĩ nhiên là nghiệp bất thiện nhưng không là điều bài kinh này nhắm tới.

Bài kinh này nhắm tới: **Ác tâm phủ nhận hạnh lành của đối phương.**

Xét trên mặt nổi thì mình thấy đó là sự xúc phạm một cá nhân. Xét về khía cạnh tâm lý nó sâu hơn, nó phản ảnh phần nào nội tâm của mình khi mình làm chuyện xúc phạm người chính mình biết họ là người tu học đàng hoàng, đặc biệt đối tượng đó là thánh nhân thì tội lỗi nhiều nữa, nếu có lòng xúc phạm.

Vấn đề là Tại sao? Tại sao xúc phạm người có đức tu, hạnh lành tội nặng?

- Thứ nhất, bản thân mình quay lưng, ngoảnh mặt với điều thiện, Chánh pháp.
- Một thời gian dài mình chìm đắm trong hận thù mới làm được chuyện đó. Nếu chỉ va chạm nhỏ trong lúc nhất thời không dằn lòng được một hai chữ nặng nề thì nó lại khác. Đây là trong thời gian dài mình sống trong hận thù.

Trái bóng ném vào lưới sức dội khác ném vào bức tường, vật cứng. Bản thân bậc thánh, tâm hồn như tấm lưới, gió không ảnh hưởng tới tấm lưới, nhưng đó là nội tâm bậc thánh. Nhưng đức hạnh bậc Thánh lại là một bức tường mà khi người có thiện tâm dầu chỉ một chắp tay, cúi đầu, một câu nói tôn kính, một lễ phẩm hèn mọn nhỏ bé công đức rất lớn. Ngược lại, mình có ác tâm, có lòng bất thiện với đối tượng khả kính trong kinh mô tả như mình húc đầu vào bức tường đá. Trong bài kinh không chỉ đơn giản nói chuyện bất thiện, tội lỗi xúc phạm bậc chân tu. Mà còn chuyện khác: Người thường xuyên có Chánh pháp trong lòng không rảnh đưa ai vào lòng như đối tượng hận thù.

Có 2 chuyện lớn:

- Mình có khả năng quay lưng với Chánh pháp

- Thái độ tâm lý đó kéo dài trong lâu ngày dài tháng mới đủ tạo ra phản ứng như vậy.

Chốt lại, bài kinh nói cái gì?

- Đừng để mình trong một thời gian dài sống trong bất thiện, ái luyến, bất mãn, hận thù ai, phàm tâm không tránh được nhưng có lòng tu phải để ý xem phiền não nào theo đuổi mình dai dẳng là mình phải xét lại.
- Thứ hai - Người tu hành không có lòng đố kỵ, ghen ghét với bất cứ ai. Đặc biệt ghen ghét với hạnh lành người khác là bất hạnh.

Phỉ báng bạn tu, hiền thánh tội lớn là:

- Thời gian dài mình sống bất thiện
- Thời gian dài mình quay lưng với Chánh pháp.

Trong bài giảng cách đây mấy tuần, tôi có nhắc lại một vài bài kinh đức Phật dạy: **Chỉ riêng việc khen chê không đúng chỗ cũng đưa vào địa ngục.** Nếu không biết giáo lý mình không hiểu tại sao. Bởi vì khen chê không chỉ mấy câu nói trên miệng mà một chọn lựa trong não trạng của mình. Đức Phật Ngài dạy khen chê không phải là một hai câu nói trên miệng mà nó là thái độ tùy thuận khi mình khen một người không đáng khen, chuyện không đáng khen = lòng mình đã tùy thuận vào đó, hoan hỷ chuyện không đáng khen đó. Cái nguy nó nằm chỗ đó.

Một tiếng chửi, tiếng chê không phải tội ác ghê ghớm. Cái ghê gớm là : Tâm hồn mình phải làm sao trong thời gian dài thấy cái gì hay mới khen, thấy cái gì đáng chỉ trích mình mới chỉ trích. Nếu người có lòng tu thì cái lành cái thiện chỉ đáng mình tùy hỷ, không có lý do gì ghen ghét. Trong cuộc đời này người tu hiếm lắm, thấy người ta tu mình phải mừng chứ. Dầu người đó xấu cách mấy mình nhìn một chút xíu hạnh lành một chút xíu cái tốt của họ mình nên vui.

Tại sao vui? Lý do rất vật lý, máy móc, kỹ thuật = Tại vì thế giới càng có nhiều người tốt thì thế giới sẽ tốt hơn. Đơn giản vậy thôi. Mình là người sanh tử trong cõi trầm luân mà may mắn có mặt chỗ nhiều người tốt thì mình dễ thở hơn chứ, gần người nhiều nhân lành, quả lành dễ thở hơn chứ.

- Nhân lành : Người có nhiều từ bi, chánh niệm, trí tuệ, hành xả, thiền định, giới luật, tàm úy... ở gần người nhiều hạnh lành đầu tiên họ không hại mình, thứ hai là họ sẵn sàng giúp mình, cưu mang mình, hỗ trợ mình.
- Quả lành - sống gần người nhiều quả lành mình thấy an lạc hơn chứ. Mình sống ở Âu Mỹ, xung quanh mình toàn là người học thức, giàu có, có đời sống thoải mái mình thấy thoải mái hơn gần người cái gì cũng thiếu từ tài chánh, sức khỏe, trí tuệ, học thức, quan hệ xã hội, khả năng tư duy. Gần người vậy mình thấy khổ chứ. Hiểu vậy mình thấy cứ một người có hạnh lành mình nên mừng. Vì hạnh lành của họ ít nhiều giúp đời mình tốt hơn. Nhớ nhiêu đó thôi. Thí dụ, giờ tôi nhìn tôi thấy một tăng ni hay cư sĩ nào có lòng hào sảng, rộng rãi tôi vui không phải họ cho tôi cái gì mà tôi biết thế giới sẽ có thêm một người đời sống vật chất thoải mái thì nó bớt đi phần nào đắng cay, chua chát, bớt đi phần

nào tội lỗi. Có người giàu thế giới bớt khổ, có người thông minh thế giới bớt khổ, có người hào sảng, mát mẻ thế giới bớt khổ. Hiểu như vậy đó.

Một là - Vạn loại chúng sinh, có thêm người tốt chúng sinh bớt khổ, dầu chúng sinh đó không phải là mình. Thứ hai - Làm sao không có mình được? Thêm người tốt đầu thai quay trở lại mình được cộng sinh với những người đó. Chắc chắn như vậy. Luẩn quẩn có 3 cõi 6 đường chứ đi đâu. Về Phạm thiên thì khỏi nói rồi, nếu mình tiếp tục quay lại cõi Dục mình sẽ gặp lại mấy người mình đang gặp hôm nay.

Trong kinh dạy rất rõ: chúng sanh trong đời luân hồi theo hướng tùy thuận. Người lành với quây quần với người lành, người ác quây quần với người ác, mỗi lần ta sống thiện ta đang tạo từ trường tốt, môi trường tốt, trước là cho mình sau là cho những người bên cạnh mình gần hay xa.

Chúng ta thấy - Những gì nhân loại có được trên hành tinh này đều đi ra từ những tấm lòng vàng. Thí dụ, đói nghèo ở châu Phi, chiến tranh Ukraine, ai là người cưu mang những mảnh đời tan nát đó? Có phải là những tấm lòng không? Thời mình đi vượt biên, hàng triệu người Việt xuống tàu vượt biên, ai cưu mang họ? Phải có những tấm lòng vàng, những trại tị nạn, những đất nước tạm dung chịu chấp nhận họ, cưu mang họ, mở cửa đón nhận họ thì hôm nay chúng ta mới có được cộng đồng Việt hải ngoại, chính cộng đồng này đã đóng góp rất nhiều cho đất nước Việt Nam hôm nay và ngày mai. Số kiều hối đổ về mỗi năm trên dưới 8-10 tỷ. Tất cả những cái đó đi ra từ những tấm lòng vàng. Nếu hiểu như vậy mình nên vui khi trên đời dầu anh chàng đó không ra gì, ít nhất có phút giây nào ảnh sống tốt. Cái tốt đó là tấm lòng vàng. Những lúc ảnh sống tốt ảnh có đóng góp cho xã hội, cho chúng sinh. Nhớ vậy mình không ghét ai hết. Đằng này, mình không hiểu sâu, hiểu rộng nên đầu mình mới rảnh ghét người này ghét người kia, công kích, chà đạp, phỉ báng. Tùy mình thôi.

Có chuyện rất quan trọng. Chúng ta có 2 nguồn sanh tử:

- Chính mình làm : Mình bố thí, trì giới, ngồi thiền,...
- Mình vui theo việc lành của người khác.

Tại sao có 2 nguồn này? Chúng tôi dựa vào đâu? Bằng chứng: Nếu mình mệnh chung/ từ trần mà không đủ phước cầm theo bỏ túi hoặc phước xưa nhiều mà không nhằm lúc trổ quả, lúc bấy giờ nếu mình mà may mắn có ai đó nghĩ tưởng hồi hướng mình đỡ khổ biết bao nhiêu. Chúng ta phải biết chuyện này: **Chỉ duy nhất một hạng người nhận được phước hồi hướng là Người có khả năng tùy hỷ - Vui theo cái lành của người khác**. Thuở bình sinh chúng ta có 2 cơ hội tùy hỷ:

- Thấy người ta sống trong nhân lành, sống thiện.
- Thấy người ta sống trong quả lành: Thấy người ta có những thành tựu, sở hữu tốt đẹp tích cực trong đời sống, thấy người ta tu thiền mình vui theo, thấy người ta an lạc hạnh phúc mình cũng vui theo.

Trong đời sống bình sinh mình có khả năng tùy hỷ, không ghen ghét đố kỵ mai này tắt thở bất cứ ai làm phước hồi hướng nhắc tên mình mình có thể vui, hễ vui là mình đi lên; hoặc không nhắc mà mình nghe người ta nguyện "hồi hướng đến tất cả chúng sinh"mình vui, mình nhận là mình đi

lên rồi. Nhưng không phải ai cũng nhận được. Vì sao? Vì thuở bình sinh, lúc còn mang thân người khả năng hoan hỷ với điều lành của người khác ít quá hoặc không có. Cho nên bây giờ tắt thở nghe hồi hướng "tất cả chúng sinh" thấy có gì lấn cấn, vui không được; Nghe “tất cả chúng sinh” mình nghĩ: Hồi hướng cho mình chứ còn hồi hướng cho người mình ghét nữa, nghĩ tới đó mình không hoan hỷ được.

Khi mình sống quá nhiều đố kỵ và ghanh tị đến khi chết rồi phước hồi hướng nhận không được vì Lòng tùy hỷ không có.

Phải vui với cái lành của người khác. Bụng dạ nào đi thù ghét người làm việc lành. Mình nghĩ chuyện cá nhân. No. Nó phản ánh tâm tư, nội dung của mình. Tại sao mình ghét? Nếu họ bất thiện mình đừng nghĩ tới nữa. Nghĩ họ là đống phân thì thôi. Mình cứ sợ phân, gớm phân, ghét phân suốt ngày để đống phân trong đầu mình à? Không cần thiết. Không nghĩ tưởng tới là xong. Đó là với người bất thiện 100%, mình có bằng chứng luôn. Còn ngoài ra, những người mình không có bằng chứng về bất thiện của họ, hoặc họ tu học họ có hạnh lành, công đức nào đó thì không có lý do gì mình thù ghét. Đối với điều lành, điều thiện mình có khoảnh khắc quay lưng, ngoảnh mặt mình mới có khả năng thù ghét người khác khi thấy họ tốt đẹp.

- Mình phỉ nhổ chà đạp người tu vì mình không coi nặng việc tu hành, mình không coi trọng Chánh pháp.
- Bản thân mình không có khả năng hoan hỷ, tùy hỷ với cái thiện của người khác. Cái này chỉ có hại thôi. Tắt thở không nhận được phước hồi hướng.

Mình có 2 nguồn công đức khi mình sanh tử: nguồn một là công đức tự thân, công đức tự mình làm. Còn nguồn hai là mình vui theo công đức của người khác; Đăng này, khi mình ghanh tị là mình chối từ công đức hồi hướng này.

Phải tập làm sao mà có thể : Vui được khi người ta hạnh phúc, vui được khi người ta sống thiện. Vui được với Nhân lành, Quả lành của người khác.

Sẵn tôi ôn lại định nghĩa lại Tứ Vô Lượng Tâm.

Vô Lượng = Khi tu tập lòng Từ - Bi – Hỷ - Xả lòng mình nghĩ đến muôn loài, không phân biệt chủng loài, giới tuyến, phương hướng, màu da, tiếng nói, tất cả chúng sinh thấp nhất như côn trùng giun dế, đến các vị trời, Dục thiên, Phạm Thiên, nam nữ, thánh hiền, chư Thiên, loài sa đọa trong 10 phương 8 hướng mình đều mong mỏi tất cả được an lạc, không bị vấn đề gì về thân, tâm. Tổng kết tất cả các định nghĩa trong kinh điển thì có thể định nghĩa thế này:

- Tâm từ = Mong muôn loài, ở muôn phương được sống trong Nhân lành (biết sống thiện), Quả lành (Được hạnh phúc, an lạc về tinh thần & Vật chất).
- Tâm Bi = Lòng trắc ẩn khi thấy người ta sống trong nhân xấu, quả xấu. Thấy người ta làm ác thấy thương, thấy tội; thấy người ta sống trong quả ác cũng thấy tội. Mong cho người ta đừng tiếp tục sống trong nhân xấu, quả xấu.
- Tùy Hỷ = Biết vui theo nhân lành, quả lành của người khác. Thấy người khác tu tốt mình vui, thấy người nào có công đức, có nhan sắc, trí tuệ, giới hạnh... mình vui.

- Xả = Trạng thái tâm Thanh thản chứ không phải lạnh lùng khi hiểu rằng: Muôn loài sướng khổ thiện ác do nghiệp riêng.

Mỗi người có 3 hành trang sanh tử: Tiền nghiệp, Khuynh hướng tâm lý, Môi trường sống.

- Khuynh hướng tâm lý: Có thể mình điều chỉnh ít nhiều do trú xứ, thân cận.
- Tiền nghiệp: Gần như mình chịu thua
- Môi trường sống: Mình có thể điều chỉnh được. Đó là trên lý thuyết. Đa phần tiền nghiệp dắt người ta đi đâu người ta chìm sâu ghim chặt trong đó.

Xả tâm = Hiểu Mỗi người có hành trang sanh tử, có nghiệp thiện- ác riêng. Mình ghét cách mấy không hại được họ bằng ác nghiệp của họ. Thương họ cách mấy cũng không bằng thiện nghiệp của họ lo cho họ. Nên nhớ: Xả Vô Lượng tâm chỉ được gọi là Xả Vô Lượng tâm khi mình có thật nhiều lòng từ, lòng bi, lòng hỷ. Đằng này Từ- Bi - Hỷ mình không có, mình chỉ có lạnh lùng vô cảm, mình tưởng là xả vô lượng tâm. Không phải. Nó có ví dụ thế này: Cha mẹ luôn muốn con cái được điều tốt lành (Từ), Không đành lòng khi con đau khổ (Bi), Thấy con được gì tốt đẹp mình vui (Hỷ), Khi không thể làm được gì để xoay chuyển cuộc đời con thì phải hiểu là do nghiệp của nó, mình tận lực làm được tới đó rồi thôi. Cái này mới gọi là Xả, vì đối tượng đó mình từng có Từ- Bi – Hỷ rồi. Lòng thanh thản khi nghĩ về nghiệp riêng của họ gọi là Xả.

Còn đằng này quý vị không thương tôi, các vị không chạnh lòng, trắc ẩn khi thấy tôi khổ, không vui khi tôi được cái gì, mà chỉ biết vô cảm, lạnh lùng khi nhìn tôi thì cái đó không phải là xả, cái đó trong Pali gọi là Aññа uppekkha = máu lạnh, vô cảm / xả tâm vô tri (vô trí).

Nói theo trong kinh, trên đời có 2 hạng người :

- Người xấu = Đáng thương
- Người thiện = Dễ thương.

Không ai để mình xúc phạm, tổn thương, nguyền rủa, chửi bới. Khi chửi người khác là mình đang gieo nghiệp xấu cho mình. Mình cứ nói “tôi cái gì phải thì thôi” nhưng mà nghĩ kỹ đi: Lúc mình lên tiếng, nguyền rủa người ta mình có dụng ý gì? Lòng lành hay ý xấu? Chính mình phải hiểu cái đó.

Nếu nguyền rủa người khác bằng ý xấu là ngay lúc đó mình đang gieo nghiệp xấu cho mình.

Thiền sư người Mỹ có câu nói rất là hay: Người ta xúc phạm mình là nghiệp xấu của người ta và quả xấu của mình. Đừng biến Nhân xấu của người ta thành Nhân xấu của mình.

Khi người ta chửi mặt mình thì biết người ta đang gieo nhân xấu, và mình chịu quả xấu. Đủ rồi. Đừng tạo điều kiện cho nhân xấu ở mình được đầu tư thêm. Không cần thiết. Đa phần chúng ta – một là không học Phật pháp không biết cái này. Hai là có học mà không thực hiện. Khi nhân xấu người ta là động lực tấn công của mình thì mình đang biến nhân xấu của người ta thành nhân xấu của mình, mình đang biến ác tâm của người ta thành ác tâm của mình. Mình biết đó là Quả xấu của mình là được rồi. Đừng tiếp tục trên nền quả xấu này tạo nhân xấu khác. Đương nhiên, cái này rất khó làm. Nhưng phải làm được.

Có 2 cách để mình tu, để tha thứ cho người khác:

- Nghĩ sâu, hiểu cho tới để bao dung & Thương yêu kẻ hại mình.
- Đừng nghĩ tới họ nữa.

Nó như hôn nhân, để dàn xếp cuộc hôn nhân có vấn đề:

- Vợ chồng ngồi lại nói chuyện trong tinh thần tích cực
- Thấy không xong là Ly dị

Nó tốt đẹp hơn con đường khác: đấm đá, chửi mắng, thù hận. Không thương nhau nữa coi như Phóng sinh. Trả nhau về trời nước bao la. Đường đời muôn vạn lối đối phương muốn về đâu thì về. Mình không làm khổ nhau nữa.

Ở đây cũng vậy - Người đó là thầy, bạn, người quen, người không quen, thấy không chấp nhận được thì tìm cách nghĩ để tiếp tục mối quan hệ cũ, nếu không xong thì quên họ đi. Chúng ta có trăm ngàn việc lành để làm, thời gian mình không có nhiều, mình không có lý do gì đem họ vào lòng để gây thù chuốc oán. Không cần thiết.

Trong kinh cho biết một chuyện – không học đạo không biết chuyện này: Tuyệt đối hạn chế gây oan trái với bất cứ người nào. Tuyệt đối không nên.

- Đời đời sanh ra quấn lấy nhau để hại lẫn nhau. Từ mối hiềm khích này nó tạo ra vô vàn oan trái đời đời kiếp kiếp.
- Nếu 1 trong 2 người tu hành ngon lành chứng thánh kẻ còn lại ôm oan trái cũ kiếm người xưa để thanh toán mệt lắm.

Căm thù Bồ Tát, tới lúc Ngài thành Phật rồi, Đề Bà Đạt Đa nhìn mà thương không nổi. Ghét có thể hiện, ghét có hành động cụ thể. Các vị tưởng tượng gương mặt đại bi của Thế Tôn, ánh mắt, giọng nói từ hòa đó, con người như vậy đó mà mình đẩy nguyên tảng đá lớn, ý ổng là đè cho tan xác, nát xác. Ổng tính toán rất kỹ. Đi kinh hành đi tới đi lui tảng đá rơi xuống là nát như tương. Đương nhiên không ai gây tử thương được cho vị Chánh Đẳng Giác. Mà ý ổng là vậy. Coi có kẹt không?

Ngày xưa 5 vị công tử, vào ngày lễ hội nổi hứng đi thuê 1 cô danh kỹ để đi chơi chung cho vui. Trên người cô rất nhiều nữ trang đắt tiền, đồ quý hiếm không. Có những hiệu làm đồng hồ, nữ trang nó có những bộ nữ trang bạc triệu đô la, chẳng hạn vương miện nữ hoàng Anh vậy. Danh kỹ mà. 5 cậu công tử này nhìn thấy khởi lòng tham. Trên đời có những bộ nữ trang quý lắm, như bà Visakha, bán bộ nữ trang cất cái chùa ngàn phòng. 5 cậu nổi lòng tham giết con người ta. Trong kinh không nói rõ là bóp cổ hay đâm chém, chỉ nói hè giết con người ta. Trước lúc chết, cổ thề: Nếu còn kiếp sau mấy người đi tới đâu tôi diệt tới đó. Đúng như vậy. Đời đời đi kiếm nhau - giết. Cuối cùng khi mấy vị gặp đức Phật chứng thánh, cô danh kỹ lúc này sanh làm dạ xoa, cổ giết từng người một. Lúc người ta giết cổ 2 bên đều là phàm phu, nay cô quay lại trả thù thì cả 5 người đều là thánh nhân. Các vị biết tội nó sâu dày mức nào.

Đương nhiên nhiều người không tin chuyện này. Tôi chỉ nhắc một chuyện thôi, Oan trái nó chỉ thêm họa thôi. Không tốt lành gì hết. Ngay lúc mình căm thù người khác muốn người ta chết thì Tây phương nó nói... mình mất ngủ vì mối thù dai đó, giống như mình uống thuốc độc mà mong người ta chết. Có nghĩa người ta có bị gì là tính sau chứ mình uống thuốc độc là mình bị phần mình đã.

Nội dung bài kinh là như vậy - Phải sống bằng sự hiểu biết: Trên đời không có ai để mình thù ghét. Giúp được người ta tốt hơn thì giúp còn không thì quên đi. Đừng nghĩ là phải làm cái gì cho đã nư. Chuyện đó không cần thiết. Không thích thì bỏ qua.

Xét trên dòng luân hồi, người mình ghét vô cùng tận có thể cách đây 1, 2 kiếp họ từng vì mình mà hi sinh tánh mệnh, họ từng đi hoang mạc, núi cao, rừng sâu để lo cho mình; từng bỏ mạng vì mình, mình với họ từng có những cuộc chia tay trên bến giang đầu đầy nước mắt, thương nhớ trùng trùng, biết bao đêm gọi thầm tên nhau không biết ngày trùng phùng. Vậy mà tội khổ luân hồi, sau vài kiếp gặp lại chỉ vì căn cớ nhỏ xíu mình ghét, hại nhau mà không biết đó là người 5, 7 kiếp trước mình mong gặp lại, nhớ thương khôn nguôi, thậm chí một cái khăn, vạt áo, kỷ vật nho nhỏ cũng được. Mà giờ gặp lại nguyên cục mình thương không nổi. Có đáng không? Tội khổ luân hồi chỗ đó.

Người cách đây không lâu là mẹ mình, giờ là con gái mình, vợ mình, em gái mình. Kẻ cách đây không lâu là kẻ giết cha giờ là tình nhân của mình. Luân hồi mà, không nói được. Không có cách chi oan trái với người khác hết, nếu hiểu cho đến đầu đến đũa.

Thời Phật, chuyện dài lắm, tôi kể vắn tắt thôi, có vị tỳ kheo xin phép đức Phật về ngôi làng nhập hạ. Tỳ kheo nguyên thủy mà, đói no nhờ bình bát thôi. Hên no, xui thì đói. Hên thì cho ăn ngon, xui ăn cơm thiu ráng chịu. Vị đó về nhập hạ ở làng, có bà cư sĩ chăm sóc như con, đêm hôm vị này có lúc ổng thử 1, 2 lần thích món gì, nghĩ tới là mai được có. Ổng thấy lạ, ổng ráng tu học. Ổng đắc thiền định, ổng coi bà này kiếp xưa là gì của mình. Ổng thấy: Bả từng là vợ hiền, là mẹ, nhớ thêm nhớ thêm nữa ổng thấy bả là người vợ lang tâm, ngoại tình phụ bạc ổng, ổng giận lắm. Bả là vị thánh đệ tử bả có ngũ thông, bả khích lệ "nhớ thêm nữa đi" lúc thiện lúc ác, lúc phụ lúc chung thủy... ổng thấy dòng luân hồi nản quá. Ổng quán Bốn đế ổng đắc La Hán. Đó là chuyện xưa. Quý vị có thể không tin. Hỏi tôi tin không? Tôi không biết, nhưng nếu có không có gì lạ. Dòng luân hồi nó dễ sợ như vậy.

Không ai để mình phải ái luyến chết bỏ, cũng không có ai để mình phải thâm thù đại hận. Cái duy nhất nên có trong đầu là lòng chán sợ sanh tử, và nếu được là sự bao dung lấy muôn loài. Cùng có mặt trên con thuyền sanh tử chỉ có máu và lệ thôi. Cái xấu của người ta nói cho cùng là đáng thương. Cái thiện là cái đáng quý. Chỉ vậy thôi. Chúng ta không có lý do gì bài xích, chà đạp, xúc phạm nhau hết, đặc biệt đó là người có hạnh lành. Khi chà đạp người có hạnh lành là mình đang quay lưng với Chánh pháp, chánh đạo là chúng ta vô tình gieo chủng tử bất thiện cho mình. Mà gieo chủng tử bất thiện chỉ có đi xuống thôi.

Tội khổ luân hồi nó có 4 thứ:

- Cái ác luôn dễ hơn thiện.

- Vì ác dễ hơn thiện nên bạn xấu nhiều hơn bạn tốt.
- Vì người xấu nhiều hơn người tốt nên người xúi dại mình nhiều hơn người dạy khôn.
- Sa đọa rồi rất khó lên, lên rồi dễ xuống nhưng xuống rồi rất khó lên.

Tự nhiên mình thấy: Hình như toàn bộ thời gian trong ngày trong năm trong đời có lẽ nên tập trung cho mình. Chuyện khinh trọng, thương ghét ai nên để sang một bên. Nếu phải có thái độ thì nên trọng người ta, nếu trọng không nổi thì nên né, không nên chuốc lấy tội khổ trầm luân cho mình.

Đại khái nội dung bài kinh là như vậy. Chúc các vị một ngày vui./.

Kalama tri ân cô Diệu Hỷ ghi chép.